

41968A0927(01)

L 299/32

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

31.12.1972.

**KONVENCIJA****o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima***(potpisana 27. rujna 1968.)<sup>(1)</sup>**(72/454/EEZ)***PREAMBULA**

VISOKE UGOVORNE STRANKE UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE,

želeći provesti odredbe članka 220. tog Ugovora u skladu s kojim su se obvezale osigurati pojednostavljivanje formalnosti koje se odnose na uzajamno priznanje i izvršenje sudskih odluka,

u velikoj želji da u Zajednici osnaže pravnu zaštitu osoba koje ondje imaju poslovni nastan,

smatrajući da je potrebno u tu svrhu odrediti međunarodnu nadležnost njihovih sudova, olakšati priznavanje i uvesti brz postupak za osiguranje izvršenja sudskih odluka, javnih isprava i sudskih nagodbi, odlučile su sklopiti ovu Konvenciju te su u tu svrhu kao svoje opunomoćenike odredile:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA:

g. Pierrea HARMELA, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

g. Willyja BRANDTA, vicekancelara, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

g. Michela DEBRÉA, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Giuseppea MEDICIJA, ministra vanjskih poslova;

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA:

g. Pierrea GRÉGOIREA, ministra vanjskih poslova;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE:

g. J.M.A.H LUNSA, ministra vanjskih poslova;

KOJI SU SE,  
sastavši se u okviru Vijeća i razmijenivši svoje punomoći za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

<sup>(1)</sup> Slijedom njezine ratifikacije od strane svih država članica i u skladu s njezinim člankom 62., Konvencija o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima zajedno s Protokolom i Zajedničkom izjavom, koji su potpisani u Bruxellesu 27. rujna 1968., stupa na snagu 1. veljače 1973.

## GLAVA I.

## PODRUČJE PRIMJENE

## Članak 1.

Ova se Konvencija primjenjuje u građanskim i trgovačkim predmetima, bez obzira na vrstu suda.

Ova se Konvencija ne primjenjuje na:

1. status ili pravnu sposobnost fizičkih osoba, imovinska prava proizašla iz bračnog odnosa, oporuka i nasljeđivanja;
2. stečaj, postupke u vezi s likvidacijom nesolventnih poduzeća ili drugih pravnih osoba, sudske nagodbe, stečajne nagodbe i slične postupke;
3. socijalnu sigurnost;
4. arbitražu.

## GLAVA II.

## NADLEŽNOST

## Odjeljak 1.

## Opće odredbe

## Članak 2.

Podložno odredbama ove Konvencije, osobe s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na državljanstvo, tuže se pred sudovima te države.

Na osobe koje nisu državljani države u kojoj imaju domicil primjenjuju se pravila o sudskoj nadležnosti koja se primjenjuju i na državljane te države.

## Članak 3.

Osobe s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti pred sudovima druge države ugovornice samo na temelju pravila određenih u odjeljcima od 2. do 6. ove glave.

Sljedeće odredbe se posebno ne primjenjuju na njih:

— u Belgiji: članak 15. Građanskog zakonika (Code civil) ili odredbe članaka 52., 52. bis i 53. zakona od 25. ožujka 1976. o sudskoj nadležnosti (loi sur la compétence),

— u Saveznoj Republici Njemačkoj: članak 23. Zakonik o građanskom postupku (Zivilprozeßordnung),

— u Francuskoj: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Italiji: članak 2. i članak 4. brojevi 1. i 2. Zakonika o građanskom postupku (Codice di procedura civile),

— u Luksemburgu: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Nizozemskoj: članak 126. stavak 3. i članak 127. Zakonika o građanskom postupku (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

## Članak 4.

Ako tuženik nema domicil u državi ugovornici, nadležnost sudova svake države ugovornice određuje se, podložno odredbama članka 16., pravom te države.

Protiv takvog tuženika svaka osoba s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na njezino državljanstvo, može u toj državi koristiti pravila o sudskoj nadležnosti koja su na snazi u toj državi, a posebno ona navedena u drugom stavku članka 3., na isti način kao i državljani te države.

## Odjeljak 2.

## Posebna nadležnost

## Članak 5.

Osobu s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti u drugoj državi ugovornici:

1. u predmetima koji se odnose na ugovor, pred sudovima nadležnim za mjesto izvršenja dotične obveze;
2. u predmetima koji se odnose na uzdržavanje, pred sudovima nadležnim za mjesto gdje uzdržavana osoba ima domicil ili uobičajeno boravište;
3. u predmetima koji se odnose na delikt, prijestup ili nedopušteni postupak, pred sudovima nadležnim za mjesto gdje je štetna radnja počinjena;
4. u pogledu tužbenog zahtjeva za naknadu štete ili povrat u prijašnje stanje koja se temelji na radnji koja dovodi do

kaznenog postupka, pred sudom pred kojim su pokrenuti ti postupci, u mjeri u kojoj je taj sud nadležan prema vlastitom nacionalnom pravu provoditi građanski postupak;

5. u pogledu spora koji proizlazi iz poslovanja podružnice, predstavništva ili drugog poslovnog nastana, pred sudovima koji imaju nadležnost u mjestu gdje se nalazi ta podružnica, predstavništvo ili drugi poslovni nastan.

#### Članak 6.

Osoba s domicilom u državi ugovornici također može biti tužena:

1. u slučaju kada je ta osoba jedan od tuženika, pred sudovima nadležnim za mjesto u kojem jedan od njih ima domicil;
2. kao treća strana u tužbi za izvršenje jamstva ili garancije, odnosno u bilo kojem predmetu treće strane, pred sudom pred kojim je pokrenut prvobitni postupak, osim ako je taj postupak pokrenut s isključivom namjerom da se osoba udalji s prostora nadležnosti suda koji bi bio nadležan u njegovom slučaju;
3. kada se radi o protutužbi proizašloj iz istog ugovora ili iz činjenica na kojima se temelji prvobitna tužba, pred sudom na kojem se vodi i prvobitna tužba.

#### Odjeljak 3.

##### Nadležnost u predmetima vezanim uz osiguranje

#### Članak 7.

U ovom odjeljku određuje se sudska nadležnost u predmetima vezanim uz osiguranje, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. stavka 5.

#### Članak 8.

Protiv osiguravatelja s domicilom u državi ugovornici tužba može biti podnesena pred sudovima te države, odnosno u drugoj državi ugovornici pred sudovima nadležnim za mjesto gdje domicil ima nositelj police osiguranja, odnosno ako su tužena dva ili više osiguravatelja, sudovima države ugovornice u kojoj bilo koji od njih ima domicil.

Ako zakon sadrži takvu odredbu u odnosu na takvu nadležnost suda pred kojim se je pokrenut predmet, osiguravatelja se također može tužiti u državi ugovornici koja nije država u kojoj ima domicil pred sudovima nadležnim za mjesto u kojem ima domicil agent osiguranja koji je posredovao kod sklapanja ugovora o osiguranju pod uvjetom da je taj domicil naveden u polici osiguranja ili ponudi za osiguranje.

U odnosu na osiguravatelja koji nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu ili predstavništvo u jednoj od država

ugovornica, u sporovima proizašlim iz poslovanja te podružnice ili tog predstavništva smatra se da ima domicil u toj državi.

#### Članak 9.

U pogledu osiguranja od odgovornosti ili osiguranja nekretnina, osiguravatelja se također može tužiti i pred sudovima nadležnim za mjesto gdje je štetna radnja počinjena. Ista se odredba primjenjuje i u slučaju kad su pokretna i nepokretna imovina pokrivena istom policom osiguranja, a obje su pogođene istim štetnim događajem.

#### Članak 10.

U pogledu osiguranja od odgovornosti, osiguravatelj također može biti pozvan kao stranka u sporu pred sud na kojem je oštećena stranka pokrenula postupak protiv osiguranika, ako pravo suda to dopušta.

Odredbe članaka 7., 8. i 9. primjenjuju se na postupke koje je oštećena stranka pokrenula neposredno protiv osiguravatelja ako su takvi izravni postupci dozvoljeni.

Ako pravo koje se odnosi na takve neposredne postupke omogućuje da nositelj police osiguranja ili osiguranik mogu biti povezani kao stranka u postupku, za njih je nadležan isti sud.

#### Članak 11.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 10. trećeg stavka, osiguravatelj može pokrenuti postupak samo pred sudovima u državi ugovornici u kojoj tuženik ima domicil, bez obzira na to radi li se o nositelju police osiguranja, osiguraniku ili korisniku osiguranja.

Odredbe ovog odjeljka ne utječu na pravo podizanja protutužbe pred sudom pred kojim se, sukladno ovom odjeljku, vodi prvobitna tužba.

#### Članak 12.

Odstupanje od odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju sporazuma:

1. koji je sklopljen nakon što je izbio spor; ili
2. koji nositelju police osiguranja, osiguraniku ili korisniku osiguranja omogućuje pokretanje postupka pred sudovima osim onih koji su navedeni u ovom odjeljku; ili

3. koji je sklopljen između nositelja police osiguranja i osiguravatelja koji imaju domicil u istoj državi ugovornici i kojim se nadležnost prenosi na sudove te države čak i u slučajevima gdje se štetni događaj dogodio u inozemstvu, pod uvjetom da takav sporazum nije u suprotnosti s pravom te države.

#### Odjeljak 4.

### Nadležnost u predmetima koji se odnose na obročnu prodaju i zajmove

#### Članak 13.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. stavka 5., ovim se odjeljkom određuje nadležnost u predmetima koji se odnose na prodaju robe uz obročnu otplatu ili zajmove koji su odobreni izričito s ciljem financiranja prodaje roba i koji se otplaćuju obročno.

#### Članak 14.

Protiv prodavatelja ili zajmodavca koji ima domicil u državi ugovornici može biti podnesena tužba ili sudu te države ili sudovima države ugovornice u kojoj ima domicil kupac ili zajmoprimac.

Prodavatelj može pokrenuti postupak protiv kupca odnosno zajmodavac protiv zajmoprimca samo pred sudovima države u kojoj tuženik ima domicil.

Ove odredbe ne utječu na pravo podizanja protutužbe pred sudom pred kojim se, sukladno odredbama ovog odjeljka, rješava prvobitna tužba.

#### Članak 15.

Odstupanje od odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju sporazuma:

1. koji je sklopljen nakon što je izbio spor; ili
2. koji omogućuje kupcu ili zajmoprimcu pokretanje postupka pred sudovima osim onih koji su navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji je sklopljen između kupca i prodavatelja, odnosno zajmoprimca i zajmodavca, koji imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici i kojim se prenosi

nadležnost na sudove te države, pod uvjetom da takav sporazum nije u suprotnosti s pravom te države.

#### Odjeljak 5.

### Isključiva nadležnost

#### Članak 16.

Bez obzira na domicil, isključivu nadležnost imaju sljedeći sudovi:

1. u postupcima čiji su predmet stvarna prava ili stanarsko pravo na nekretninama, sudovi države ugovornice u kojoj se nekretnina nalazi;
2. u postupcima čiji je predmet valjanost osnivanja, ništavost ili prestanak trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba ili udruženja fizičkih ili pravnih osoba, odnosno odluka njihovih njihova tijela, sudovi države ugovornice u kojoj dotično društvo, pravna osoba ili udruženje ima sjedište;
3. u postupcima čiji je predmet valjanost unosa u javne registre, sudovi države ugovornice u kojoj se vodi dotični registar;
4. u postupcima koji se odnose na registraciju ili valjanost patenata, žigova, dizajna ili drugih sličnih prava koja je potrebno položiti ili registrirati, sudovi države ugovornice u kojoj je podnesen zahtjev za polaganje ili registraciju, odnosno u kojoj su oni provedeni ili se smatraju provedenim na temelju odredaba određene međunarodne konvencije;
5. u postupcima koji se odnose na izvršenje sudskih odluka, sudovi države ugovornice u kojoj je sudska odluka izvršena ili se tek treba izvršiti.

#### Odjeljak 6.

### Prorogacija nadležnosti

#### Članak 17.

Ako su se stranke, od kojih jedna ili više njih imaju domicil u državi ugovornici, pismenim sporazumom ili usmenim sporazumom o kojem postoji pismena potvrda dogovorile da će sud ili sudovi države ugovornice imati nadležnost u rješavanju svih sporova koji su proizašli ili bi mogli proizaći u vezi s određenim pravnim odnosom, taj sud ili ti sudovi imaju isključivu nadležnost.

Sporazumi kojima se dodjeljuje nadležnost nemaju pravni učinak ako su u suprotnosti s odredbama članka 12. ili

članka 15., ili ako sudovi čija se nadležnost tom sporazumima isključuje imaju isključivu nadležnost na temelju članka 16.

Ako je sporazum kojim se dodjeljuje nadležnost sklopljen u korist samo jedne od stranaka, ta stranka zadržava pravo pokretanja postupka pred bilo kojim drugim sudom koji ima nadležnost na temelju ove Konvencije.

#### Članak 18.

Osim nadležnosti koja proizlazi iz drugih odredaba ove Konvencije, nadležnost ima sud države ugovornice pred kojim se pojavljuje tuženik. Ovo se pravilo ne primjenjuje u slučaju kada se tuženik u sudskom pojavljuje postupku samo kako bi osporio nadležnost ili u slučaju kada drugi sud ima isključivu nadležnost na temelju članka 16.

#### Odjeljak 7.

##### Preispitivanje nadležnosti i dopuštenosti

#### Članak 19.

U slučaju kada je sud države ugovornice pokrenuo tužbu koja se prvenstveno odnosi na predmet nad kojim sudovi druge države ugovornice imaju isključivu nadležnost na temelju članka 16., taj sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost.

#### Članak 20.

U slučaju kada se protiv tuženika s domicilom u državi ugovornici podnosi tužba sudu druge države ugovornice, a on ne uloži dokument za obranu, sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost, osim ako njegova nadležnost proizlazi iz odredaba ove Konvencije.

Sud zastaje s postupkom tako dugo dok se ne utvrdi da je tuženik bio u mogućnosti primiti ispravu o pokretanju postupka dovoljno rano kako bi mu se omogućilo da organizira svoju obranu ili da su poduzeti svi potrebni koraci u tu svrhu.

Odredbe prethodnog stavka zamjenjuju se odredbama članka 15. Haške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovačkim stvarima ako dokument o pokretanju postupka ili obavijest o tome nije dostavljena u inozemstvo u skladu s tom konvencijom.

#### Odjeljak 8.

##### Litispencijacija – povezani postupci

#### Članak 21.

U slučaju kada su pred sudovima različitih država ugovornica pokrenuti postupci koji uključuju istu osnovu za pokretanje postupka i između istih stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak po službenoj dužnosti proglašava se nenadležnim u korist tog suda.

Sud koji bi se morao proglasiti nenadležnim može zastati s postupkom koji se vodi pred tim sudom ako se osporava nadležnost drugog suda.

#### Članak 22.

U slučaju kada su pred sudovima različitih država ugovornica vode povezani postupci, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može zastati s postupkom dok traje prvostupanjski postupak.

Na zahtjev jedne od stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može se također proglasiti nenadležnim ako pravo tog suda dopušta objedinjavanje povezanih postupaka, a sud koji je prvi pokrenuo postupak nadležan je za oba predmeta.

Za potrebe ovog članka, postupci se smatraju povezanim ako među njima postoji tako bliska veza da bi bilo lakše zajednički provoditi postupak i o njima odlučivati kako bi se izbjegao rizik donošenja proturječnih sudskih odluka koje proizlaze iz zasebnih postupaka.

#### Članak 23.

U slučaju kada predmeti spadaju u isključivu nadležnost nekoliko sudova, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak proglašava se nenadležnim u korist tog suda.

#### Odjeljak 9.

##### Privremene i zaštitne mjere

#### Članak 24.

Sudovima države ugovornice moguće je podnijeti zahtjev za uvođenje privremenih i zaštitnih mjera kako je predviđeno zakonom te države čak i ako su, na temelju ove Konvencije, sudovi druge države ugovornice nadležni u pogledu predmeta spora.

## GLAVA III.

## PRIZNANJE I IZVRŠENJE

## Članak 25.

Za potrebe ove Konvencije „sudska odluka” znači svaka odluka koju donese sud države ugovornice, neovisno o obliku sudske odluke, kao što su presuda, nalog, rješenje ili nalog o izvršenju, kao i određenje troškova ili izdataka od strane službenika suda.

## Odjeljak 1.

## Priznanje

## Članak 26.

Sudska odluka donesena u državi ugovornici priznaje se u drugim državama ugovornicama, za što nije potreban nikakav poseban postupak.

Svaka zainteresirana strana koja ističe priznanje sudske odluke kao glavni predmet spora može, u skladu s postupcima predviđenim u odjeljcima 2. i 3. ove glave, podnijeti zahtjev za priznanje sudske odluke.

Ako ishod postupka pred sudom u državi ugovornici ovisi o utvrđivanju prethodnog pitanja o priznanju, taj sud je nadležan odlučivati o tom pitanju.

## Članak 27.

Sudska odluka ne priznaje se:

1. ako je takvo priznanje odluke u suprotnosti s javnim poretkom u državi u kojoj se zahtijeva priznanje;
2. u slučaju kada je donesena zbog nesudjelovanja tuženika u postupku, ako dokument o pokretanju postupka nije tuženiku dostavljen pravodobno da mu se omogući organiziranje svoje obrane;
3. ako je odluka nespojiva sa sudskom odlukom donesenom u drugom sporu među istim strankama u državi u kojoj se zahtijeva priznanje;
4. ako je sud države u kojoj je odluka donesena, kako bi donio svoju odluku, odlučio o prethodnom pitanju u vezi sa statusom ili pravnom sposobnosti fizičkih osoba, te u vezi s imovinskim pravima proizašlim iz bračnog odnosa, oporuka ili nasljeđivanja na način koji je suprotan pravilima

međunarodnog privatnog prava države u kojoj se zahtijeva priznanje, osim ako bi isti rezultat bio postignut primjenom pravila međunarodnog privatnog prava te države.

## Članak 28.

Nadalje,udska odluka se ne priznaje ako je u suprotnosti s odredbama odjeljaka 3., 4. ili 5. glave II., odnosno u slučaju predviđenom u članku 59.

Preispitujući razloge sudske nadležnosti iz prethodnog stavka, za sud ili tijelo kojem je upućen zahtjev obvezujuće je činjenično stanje na kojem je sud države u kojoj je sudska odluka donesena temeljio svoju nadležnost.

Podložno odredbama prvog stavka, nadležnost suda države u kojoj je sudska odluka donesena ne smije se preispitivati; ispit usklađenosti s javnim poretkom iz članka 27. stavka 1. ne smije se primjenjivati na pravila koja se odnose na nadležnost.

## Članak 29.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezina merituma.

## Članak 30.

Sud države ugovornice u kojoj se zahtijeva priznanje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici može zastati s postupkom ako je podnesen redovni pravni lijek protiv te sudske odluke.

## Odjeljak 2.

## Izvršenje

## Članak 31.

Sudska odluka koja je donesena u državi ugovornici i koja se izvršava u toj državi, izvršava se u drugoj državi ugovornici u slučaju kada je, na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, u toj državi izdan nalog za njezino izvršenje.

## Članak 32.

Zahtjev se podnosi:

- u Belgiji, „tribunal de premiere instance” ili „rechtbank van eerste aanleg”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, predsjedniku sudskog vijeća „Landgericht”,

- u Francuskoj, predsjedniku „tribunal de grande instance”,
- u Italiji, „corte d'appello”,
- u Luksemburgu, predsjedniku „tribunal d'arrondissement”,
- u Nizozemskoj, predsjedniku „arrondissementsrechtbank”.

Nadležnost mjesnih sudova utvrđuje se s obzirom na domicil stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje. Ako ta stranka nema domicil u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje, utvrđuje se s obzirom na mjesto izvršenja.

#### Članak 33.

Postupak podnošenja zahtjeva uređen je pravom države u kojoj se zahtijeva izvršenje.

Podnositelj zahtjeva mora dostaviti adresu za dostavljanje sudskih pismena na području nadležnosti suda kojem se podnosi zahtjev. Međutim, ako zakon države u kojoj se zahtijeva izvršenje ne predviđa dostavljanje te adrese, podnositelj zahtjeva mora imenovati predstavnika radi spora.

Zahtjevu se prilažu dokumenti navedeni u članku 46. i 47.

#### Članak 34.

Sud kojem se podnosi zahtjev svoju odluku donosi bez odlaganja; u ovoj fazi postupka, stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje nema pravo dostavljati nikakve podneske u vezi sa zahtjevom.

Zahtjev može biti odbijen samo zbog razloga navedenih u člancima 27. i 28.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezina merituma.

#### Članak 35.

Nadležni sudski službenik obavješćuje podnositelja zahtjeva bez odlaganja o odluci donesenoj u vezi s njegovim zahtjevom, u skladu s postupkom utvrđenom zakonom države u kojoj se zahtijeva izvršenje.

#### Članak 36.

Ako je odobreno izvršenje, stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje može podnijeti pravni lijek protiv takve odluke u roku od mjesec dana od dostavljanja odluke.

Ako stranka ima domicil u državi ugovornici koja nije država u kojoj je donesena odluka kojom se odobrava izvršenje, rok za podnošenje pravnog lijeka je dva mjeseca, a teče od datuma

dostavljanja obavijesti stranci osobno ili na adresu njezinog boravišta. Produljenje roka zbog udaljenosti nije moguće.

#### Članak 37.

Pravni lijek protiv odluke kojom se odobrava izvršenje podnosi se u skladu s propisima koji uređuju postupak u spornim pitanjima:

- u Belgiji, „tribunal de première instance” ili „rechtbank van eerste annleg”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „Oberlandesgericht”,
- u Francuskoj, „cour d'appel”,
- u Italiji, „corte d'appello”,
- u Luksemburgu, „Cour supérieure de Justice” koji ima funkciju prizivnog suda u građanskim pitanjima,
- u Nizozemskoj, „arrondissementsrechtbank”.

Sudska odluka donesena u vezi s pravnim lijekom može se osporavati samo kasacijskim pravnim lijekom ili „Rechtsbeschwerde” u Saveznoj Republici Njemačkoj.

#### Članak 38.

Sud kojem se podnosi pravni lijek u skladu s člankom 37. prvim stavkom može, na zahtjev podnositelja zahtjeva, zastati s postupkom ako je protiv sudske odluke podnesen redovni pravni lijek u državi koja je donijela tu odluku ili ako rok za podnošenje takvog pravnog lijeka još nije istekao; u potonjem slučaju sud može odrediti rok u kojem je moguće podnijeti takav pravni lijek.

Također, sud može uvjetovati izvršenje polaganjem osiguranja kako on odredi.

#### Članak 39.

Tijekom roka navedenog za podnošenje pravnog lijeka u skladu s člankom 36. te dok se ne odluči o tom pravnom lijeku, ne smiju se poduzimati nikakve mjere provedbe osim zaštitnih mjera u odnosu na imovinu stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje.

Odluka kojom se odobrava izvršenje obuhvaća u sebi i ovlaštenje za poduzimanje svih takvih zaštitnih mjera.

#### Članak 40.

Ako je zahtjev za izvršenje odbijen, podnositelj zahtjeva može podnijeti pravni lijek:

- u Belgiji, „Cour d'appel” ili „hof van beroep”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, sudu „Oberlandesgericht”,
- u Francuskoj, sudu „cour d'appel”,

— u Italiji, sudu „corte d'appello”,

— u Luksemburgu, sudu „Cour supérieure de Justice” koji ima funkciju prizivnog suda u građanskim pitanjima,

— u Nizozemskoj, sudu „gerechtshof”.

Žalbeni sud upućuje stranci protiv koje se zahtijeva izvršenje poziv za saslušanje. Ako se stranka ne odazove sudskom pozivu, primjenjuju se odredbe članka 20. drugog i trećeg stavka, čak i onda ako stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje nema domicil u državi ugovornici.

#### Članak 41.

Odluka stranog suda donesena u vezi s pravnim lijekom iz članka 40. može se osporavati samo kasacijskim pravim lijekom ili „Rechtsbeschwerde” u Saveznoj Republici Njemačkoj.

#### Članak 42.

U slučaju kada je odluka stranog suda donesena u vezi s nekoliko predmeta, a nije moguće odobriti izvršenje u svim predmetima, sud odobrava izvršenje u jednom ili nekoliko predmeta.

Podnositelj zahtjeva može zahtijevati djelomično izvršenje sudske odluke.

#### Članak 43.

Odluka stranog suda kojom se nalaže periodične novčane kazne izvršiva je u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje samo ako su konačan iznos plaćanja utvrdili sudovi države u kojoj je donesena sudska odluka.

#### Članak 44.

Podnositelj zahtjeva kojemu je dodijeljena pravna pomoć u državi u kojoj je donesena sudska odluka automatski ima pravo na pravnu pomoć u postupcima predviđenim u člancima od 32. do 35.

#### Članak 45.

Od stranke koja u državi ugovornici zahtijeva izvršenje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici ne zahtijeva se nikakvo osiguranje, jamstvo ili polog, bez obzira na njihov opis, samo zato što je ta stranka strani državljanin ili nema domicil ili boravište u državu u kojoj se zahtijeva izvršenje.

### Odjeljak 3.

#### Zajedničke odredbe

##### Članak 46.

Stranka koja zahtijeva priznanje ili podnosi zahtjev za izvršenje sudske odluke dostavlja:

1. presliku sudske odluke koja zadovoljava potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost;
2. u slučaju odluke koja je donesena u odsutnosti stranke, izvornik ili ovjereni prijepis dokumenta kojim se utvrđuje da je odsutnoj stranci dostavljen dokument o pokretanju postupka.

##### Članak 47.

Stranka koja podnosi zahtjev za izvršenje također dostavlja:

1. dokumente kojima se utvrđuje da je, sukladno pravu države u kojoj je sudska odluka donesena, odluka postala izvršiva i da je valjana dostavljena;
2. prema potrebi, dokument koji potvrđuje da podnositelj zahtjeva prima pravnu pomoć u državi u kojoj je odluka donesena.

##### Članak 48.

Ako dokumenti navedeni u članku 46. stavku 2. i članku 47. stavku 2. nisu predočeni, sud može odrediti rok za njihovo dostavljanje, prihvatiti jednakovrijedne dokumente ili, ako smatra da raspolaže dostatnim informacijama, odustati od zahtjeva za njihovo dostavljanje.

Ako sud tako zatraži, dostavlja se prijevod dokumenata; prijevod ovjerava osoba koja je za to ovlaštena u jednoj od država ugovornica.

##### Članak 49.

Za dokumente iz članka 46. ili članka 47. ili članka 48. drugog stavka odnosno dokument kojim se imenuje predstavnik u sporu, nije potrebna ovjera ili slične formalnosti.

### GLAVA IV.

#### JAVNE ISPRAVE I SUDSKE NAGODBE

##### Članak 50.

Dokument koji je službeno sastavljen ili upisan kao javna isprava te je izvršiv u jednoj državi ugovornici dobiva potvrdu o ovršnosti u drugoj državi ugovornici na temelju zahtjeva



podnesenog prema postupcima predviđenim u članku 31. et seq. Zahtjev može biti odbijen sam ako je izvršenje isprave u suprotnosti s javnim poretkom u državi u kojoj se podnosi zahtjev za izvršenje.

Isprava koja se podnosi mora zadovoljavati potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost u državi podrijetla.

Odredbe odjeljka 3. glave III. primjenjuju se prema potrebi.

#### Članak 51.

Nagodbu koju je odobrio sud tijekom postupka i koja je izvršiva u državi u kojoj je sklopljena izvršiva je u državi u kojoj je podnesen zahtjev za izvršenje pod istim uvjetima kao i javne isprave.

### GLAVA V.

#### OPĆE ODREDBE

#### Članak 52.

Da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u državi ugovornici na čijim je sudovima pokrenut predmet, sud primjenjuje svoje nacionalno pravo.

Ako stranka nema domicil u državi čiji sudovi rješavaju predmet, u tom slučaju, da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u drugoj državi ugovornici, sud primjenjuje pravo te države.

Međutim, domicil stranke određuje se u skladu s njezinim nacionalnim pravom ako, prema tim pravom, domicil stranke ovisi o domicilu druge osobe ili sjedištu određenog tijela.

#### Članak 53.

Za potrebe ove Konvencije sjedište društva ili druge pravne osobe, odnosno udruženja fizičkih ili pravnih osoba, smatra se domicilom stranke. Međutim, kako bi se odredilo to sjedište, sud primjenjuje pravila međunarodnog privatnog prava svoje zemlje.

### GLAVA VI.

#### PRIJELAZNE ODREDBE

#### Članak 54.

Odredbe ove Konvencije primjenjuju se samo na pravne postupke koji su pokrenuti i na dokumente koji su službeno sastavljeni ili upisani kao javne isprave nakon njezinog stupanja na snagu.

Međutim, sudske odluke donesene nakon dana stupanja na snagu ove Konvencije u postupcima koji su pokrenuti prije tog datuma priznaju se i izvršavaju u skladu s odredbama glave III. ako je sudska nadležnost utvrđena na temelju pravila koja su skladu s pravilima predviđenima u glavi II. ove Konvencije ili u konvenciji koja je sklopljena između države podrijetla i države u kojoj se treba izvršiti odluka, a koja je bila na snazi u trenutku pokretanja postupka.

### GLAVA VII.

#### ODNOS PREMA DRUGIM KONVENCIJAMA

#### Članak 55.

Podložno odredbama članka 54. drugog stavka i članka 56., ova Konvencija zamjenjuje, u državama koje su njezine stranke, sljedeće konvencije sklopljene između dviju ili više tih država:

— Konvenciju između Belgije i Francuske o nadležnosti, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisanu u Parizu 8. srpnja 1899.,

— Konvenciju između Belgije i Nizozemske o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisanu u Bruxellesu 28. ožujka 1925.,

— Konvenciju između Francuske i Italije o izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 3. lipnja 1930.,

— Konvenciju između Njemačke i Italije o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 9. ožujka 1936.,

— Konvenciju između Savezne Republike Njemačke i Kraljevine Belgije o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Bonnu 30. lipnja 1958.,

— Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 17. travnja 1959.,

— Konvenciju između Kraljevine Belgije i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudskih odluka i drugih izvršnih

instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 6. travnja 1962.,

- Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Savezne Republike Njemačke o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka i drugih izvršnih instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Haagu 30. kolovoza 1962.,

te, sve dok je na snazi:

- Ugovor između Belgije, Nizozemske i Luksemburga o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisan u Bruxellesu 24. studenoga 1961.

#### Članak 56.

Ugovor i konvencije iz članka 55. i dalje ostaju na snazi za one predmete na koje se ne primjenjuje ova Konvencija.

Oni i dalje ostaju na snazi za sudske odluke donesene i dokumente službeno sastavljene ili upisane kao javne isprave prije stupanja na snagu ove Konvencije.

#### Članak 57.

Ova Konvencija ne utječe ni na koju drugu konvenciju čije države ugovornice jesu ili će postati stranke i koje, u određenim predmetima, uređuju nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka.

#### Članak 58.

Ova Konvencija ne utječe na prava dodijeljena švicarskim državljanima na temelju Konvencije sklopljene 15. lipnja 1869. između Francuske i Švicarske Konfederacije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim predmetima.

#### Članak 59.

Ova Konvencija ne sprečava ni jednu državu ugovornicu da preuzme, na temelju konvencije o priznavanju i izvršenju sudskih odluka, obvezu prema nekoj trećoj državi o nepriznanju sudskih odluka donesenih u drugim državama ugovornicama protiv tuženika s domicilom ili uobičajenim boravištem u dotičnoj trećoj državi ako se, u slučajevima predviđenim u članku 4., takva odluka može zasnivati samo na temelju nadležnosti navedene u drugom stavku članka 3.

### GLAVA VIII.

#### ZAVRŠNE ODREDBE

##### Članak 60.

Ova se Konvencija primjenjuje na europska državna područja država ugovornica, na francuske prekomorske departmane i francuska prekomorska područja.

U trenutku potpisivanja ili ratificiranja ove Konvencije, odnosno u bilo kojem trenutku nakon toga, Kraljevina Nizozemska može putem obavijesti glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica dati izjavu da se ova Konvencija primjenjuje i na Surinam i Nizozemske Antile. U nedostatku ovakve izjave u odnosu na Nizozemske Antile, postupak koji se odvija na europskom državnom području Kraljevine kao rezultat kasacijskog pravnog lijeka protiv odluke suda u Nizozemskim Antilima smatra se postupkom koji se vodi pred sudom na Nizozemskim Antilima.

##### Članak 61.

Države potpisnice ratificiraju ovu Konvenciju. Isprave o ratifikaciji polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica.

##### Članak 62.

Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana trećeg mjeseca nakon polaganja isprave o ratifikaciji posljednje države potpisnice koja poduzima ovaj korak.

##### Članak 63.

Države ugovornice potvrđuju da je svaka država koja postane članicom Europske ekonomske zajednice obvezna prihvatiti ovu Konvenciju kao temelj za pregovore između država ugovornica i te države koji su potrebni kako bi se osigurala provedba posljednjeg stavka članka 220. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice.

Neophodne prilagodbe mogu biti predmetom posebne konvencije između država ugovornica, s jedne strane, i nove države članice, s druge strane.

##### Članak 64.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica obavješćuje države potpisnice o:

- (a) polaganju svake isprave o ratifikaciji;

- (b) datumu stupanja na snagu ove Konvencije;
- (c) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku 60. drugom stavku;
- (d) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku IV. Protokola;
- (e) svim priopćenjima koja su dana sukladno članku VI. Protokola.

*Članak 65.*

Protokol priložen ovoj Konvenciji zajedničkom suglasnošću država ugovornica čini sastavni dio ove Konvencije.

*Članak 66.*

Ova se Konvencija sklapa na neograničeno vrijeme.

*Članak 67.*

Svaka država ugovornica može zatražiti reviziju ove Konvencije. U tom slučaju predsjednik Vijeća Europskih zajednica saziva revizijsku konferenciju.

*Članak 68.*

Ova Konvencija, koja je sastavljena u jednom izvorniku na francuskom, nizozemskom, njemačkom i talijanskom jeziku, pri čemu su sva četiri teksta jednako vjerodostojna, polaže se u arhivu Tajništva Vijeća Europskih zajednica. Glavni tajnik dostavlja ovjerenu presliku vladama svih država potpisnica.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschrift unter dieses Übereinkommen gesetzt.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés ont apposé leur signature en bas de la présente Convention.

In fede di che i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce alla presente Convenzione.

Ten blijke waarvan de onderscheiden gevolmachtigden hun handtekening onder dit Verdrag hebben gesteld.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten September neunzehnhundertachtundsechzig.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept septembre mil neuf cent soixante-huit.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette settembre millenovecentosessantotto.

Gedaan te Brussel, op zeventwintig september negentienhonderd acht en zestig.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges,

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Pierre HARMEL

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland,

Willy BRANDT

Pour le président de la République française,

Michel DEBRÉ

Per il Presidente della Repubblica italiana,

Giuseppe MEDICI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

J.M.A.H. LUNS